

Cummins komt met elektrische aandrijving

Refurbished Neoplan en MAN

Ambitieux BMC met elektrische bus

TURKSE BUSMARKT STABILISEERT

Eerste Busworld Turkey in Izmir succesvol!

Na zes edities van Busworld Turkey in de Turkse hoofdstad Istanbul werd deze zevende uitvoering gehouden in de derde stad van Turkije, Izmir. Een oude stad met een splinternieuwe Expo. Busworld Turkey telde 115 exposanten met als belangrijkste BMC, dat feitelijk een thuiswedstrijd speelde. De uit de as herrezen bouwver van bussen en vrachtauto's had de grootste en mooiste stand op Busworld Turkey. TEKST EN FOTOGRAFIE: JOS HAAS

De 115 exposanten vertegenwoordigde achttien landen, terwijl meer dan 10.000 bezoekers uit 107 landen de beurs bezochten. Busworld Turkey was daarbij ook zakelijk succesvol. Vanaf het moment dat de deuren van de expo-hal open gingen stopten er bussen om passagiers uit te laden voor Busworld en dat ging de volgende dag van deze tweedaagse 'bussenbeurs' gewoon door. Ook bij Busworld leefde er zorgen vanwege de verhuizing van Istanbul naar Izmir, maar na afloop kon Busworld directeur Mieke Glorieux opgelucht ademen. "Met zoveel bezoekers en 10.500 vierkante meter aan standruimte kunnen we zeggen dat deze eerste Busworld in Izmir een succes is."

Bus-economie

Turkije is een busland bij uitstek. De meeste intercity-verbindingen worden onderhouden met touringcars en in stedelijke agglomeraties struikel je over de mini- en midbussen. Toch zit de klad in de markt. Nu was 2015 een uitzonderlijk goed jaar met bijna 7500 verkochte voertuigen, maar het verschil met 2016 met 5458 eenheden is groot. Het was weliswaar het jaar van de 'coup', maar het jaarerna was niet veel beter met 5528 verkochte bussen. Gemiddeld over de laatste tien jaar werden er 5800 bussen verkocht. Dit is inclusief 7,5 en 8 meter minibussen. Ondanks de turbulentie in het land en de oorlog aan de

Syrische grens, draait de Turkse economie op volle toeren met voor het eerste kwartaal van dit jaar een groei van 7,4 procent. Echter loopt de inflatie ook behoorlijk op tot boven de tien procent en neemt de ontwaarding van de Turkse Lira zorgwekkende vormen aan met rentestijgingen als gevolg. Het IMF heeft al gewaarschuwd voor oververhitting van de Turkse economie. Daarbij bedraagt de werkloosheid 11 procent.

Een voorbeeld van de geldontwaarding werd door een Turkse collega gegeven: "Kostte een buskaartje Izmir-luchthaven naar het centrum van de stad een jaar geleden omgerekend drie euro, nu kost het twee euro."

een Cummins Euro 6 motor en dat het daarmee met vijftig procent marktleider in Turkije is.

Refurbished Neoplan

Het was bekend dat MAN niet op Busworld Tur- key aanwezig zou zijn. De bezoeker keek dan ook gek op bij een grote stand van Mapar uit Bursa, waar een splinternieuwe Neoplan Tour- liner stond te pronken. Althans dat dachten we. Het bleek namelijk een Tourliner van tien jaar oud die van een nieuwe buitenkant was voor- zien. Mapar is een grote MAN/Neoplan dealer in Bursa en beschikt over een moderne werk- plaats en uitgebreid verkoopnetwerk. De Tour- liner was niet de enige 'refurbished' touringcar die op hun stand stond. Wat te denken van een Starliner, Cityliner of een Lion's Coach, allemaal als nieuw. Alleen het interieur zoals dashboard en dergelijke ziet er gedateerd uit en verpest de verrassing. De uitleg van Mapar: "Als je een Euro 4 auto uit 2011 met 1,2 miljoen kilometer op de teller kunt kopen voor 80.000 euro, die er uit ziet als een nieuw model uit 2018 en nog jaren mee kan, waarom zou je dan 300.000 euro betalen voor een echte nieuwe? Maar die had men gelukkig ook meegeleverd. Als we enigszins van de verbazing zijn gekomen horen we dat Mapar ook veel bussen exporteert naar onder andere Iran, Irak, Soedan, Algerije en Nigeria.

Anadolu Isuzu, Otokar en Gülerüz

Ander bekende exposanten op Busworld Tur- key waren Anadolu Isuzu, Otokar en Gülerüz. De laatste is een van de oudste busfabrikan- ten van Turkije. In 2017 bouwde het 350 bussen op verschillende chassis en ook integraal met Ford-motoren. Er zou veel nieuws in de pijplijn zitten, vooral elektrisch, zoals een elektrische stadsbus en elektrische midibussen van 8,5 meter als ook een nieuwe moderne vormgege- ven elektrische dubbeldekker.

Bij Otokar verkondigde men trots dat in het seg- ment van de midibussen het marktaandeel in Turkije met 4,5 procent is gegroeid, terwijl de markt juist met elf procent kromp. Van de nieu- we Navigo met lage vloer verwacht Otokar veel evenals van de nieuwe toerbus Doruk Ulyso. Bij Anadolu Isuzu viel een nieuwe lagevloer midi- bus Novociti Life te bewonderen. Hij biedt plaats aan maximaal zestig mensen en wordt voortbe- wogen door een FPT NEF4 Euro 6c motor – gèén EGR – die 680 Nm koppell levert en 186 pk ver- mogen. De Novociti Life krijgt naar keuze een ZF manuele versnellingsbak of Allison automaat. Zowel Otokar als Anadolu Isuzu gaan met hun nieuwelingen de exportmarkt op. >>

marktleider in Turkse midibusmarkt

Anadolu Isuzu wil export uitbreiden

Ulyso komt met veel elektrisch nieuws

verkocht het in 2017 al 700 eenheden inclusief

een order van 300 bussen voor de Bulgaarse hoofdstad Sofia. Voor dit jaar verwacht BMC 1500 eenheden te produceren met 2160 mede- werkers. Mooie cijfers, maar er zoemden wel geruchten rond dat 'markt wordt gekocht'; BMC komt later dit jaar nog met een compleet nieu- we lijn trucks. Het mikt op een productie van 45 trucks, zes bussen en zes militaire voertuigen per dag.

Cummins elektrisch

Een echte noviteit op Busworld Turkey was de presentatie door Cummins van een elektrische aandrijving voor bussen. Cummins verwacht leveringen ervan volgend jaar te kunnen star- ten. Wat Cummins op Busworld Turkey liet zien was een systeem geschikt voor batterijbus- sen (BEV) en met een range-extender (REEV). Het gaat om een 74 kWh 'battery pack', met 'bus-afmetingen'. Tot acht van deze pakketten kunnen gekoppeld worden waarmee volgens Cummins een actieradius van 385 kilometer mogelijk moet worden. En omdat we in Turkije waren, wilde Cummins toch ook nog graag even kwijt dat er nu meer dan 4000 bussen in het land rijden voorzien van

BMC is uit de as herrezen. Een paar jaar geleden werd het failliet verklaard – terwijl er volgens welingelichte kringen op het parkeerterrein bij de fabriek nog een paar dozijn onverkochte militaire voertuigen stonden. Met geld van de overheid, een investeringsfonds uit Qatar en enkele private investeerders is BMC nieuw leven ingeblazen en presenteerde het zichzelf nu met een imposante nieuwe lijn aan stads- bussen, tien nieuwe modellen inclusief een elektrische variant van 8,5 meter lang. Die stond dan ook te pronken op een groot groen eiland van echt gras direct naast de BMC-stand. Deze 'Neocity' lagevloerbus heeft volgens BMC een actieradius van 210 km in de stad. Hij kan met een GVW van 15.900 kilo tot 72 passagiers mee- nemen op 25 stoelen en de rest staand. Dan is er ook de Procity serie. Stadsbussen van twaalf meter met onder andere een gas-uitvoering, een gelede variant en een 14 meter vliegveld- bus met Euro 5 dieselmotor. We hadden de mogelijkheid om tijdens een korte rit de Procity te ervaren. BMC mag nog wel wat aandacht schenken aan het motorge- luid en de vering en ophanging. Ondanks dat BMC eigenlijk een nieuwe speler op de markt is